МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК ІМЕНІ СТЕФАНА БАТОРІЯ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

ПОЗНАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І БІЗНЕСУ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

КЛАЙПЕДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛИТВА)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

(збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-методичної конференції)

6-7 березня 2025 р.

Одеса ОНЕУ 2025

Шикіна О. В., Кузнєцова О. В.
кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
Одеський національний економічний університет,
м. Одеса, Україна

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В РАМКАХ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Діджиталізація освітнього процесу є ключовим чинником ефективної інтеграції дуальної освіти, особливо в умовах сучасних викликів, зокрема швидкої зміни ринку праці, необхідності оперативного здобуття практичних навичок і адаптації освітніх програм до реальних умов роботи. Цифрові технології дозволяють студентам отримувати знання та практичний досвід незалежно від фізичного місця знаходження, що особливо важливо в умовах воєнного стану та гнучких форматів навчання.

Застосування діджиталізації у навчальному процесі сприяє доступності навчальних матеріалів у будь-який час і з будь-якої локації, гнучкості навчального процесу за рахунок синхронного та асинхронного формату занять, використанню адаптивного навчання, що враховує індивідуальні потреби студента, оперативному зворотному зв'язку та автоматизованій перевірці знань.

Штучний інтелект (ШІ) є одним із найбільш перспективних напрямів у діджиталізації освіти. Його застосування дозволяє адаптувати навчання через персоналізацію матеріалів відповідно до рівня підготовки студента (наприклад, Coursera, Udemy). ШІ дозволяє автоматизувати оцінювання знань студентів через використання алгоритмів перевірки письмових робіт, тестів, аналізу виконаних завдань (Google Forms, Kahoot, Testportal, AI-driven grading systems). Застосування інтелектуальних навчальних помічників, таких як чат-боти для відповідей на типові питання студентів дозволяє зменшити навантаження на викладачів (ChatGPT, Claude AI, IBM Watson).

Застарілі підходи до діджиталізації, що зводилися до використання електронних підручників та базових платформ відеоконференцій (Zoom, Google Meet), сьогодні доповнюються новими технологічними рішеннями, які забезпечують вищий рівень взаємодії викладачів і студентів:

- Гейміфікація освітнього процесу (Classcraft, Kahoot, Quizizz, Gimkit) для підвищення мотивації студентів;
- Використання LMS (Learning Management Systems) – Moodle, Canvas, Blackboard для структурованого управління навчальним процесом;
- VR/AR технології (Google Expeditions, Meta Quest, CoSpaces Edu) для моделювання реальних виробничих процесів та інтерактивного навчання;
- Інтерактивні навчальні платформи (Miro, Mentimeter, Padlet) для креативного обговорення та спільної роботи над проєктами;
- Блокчейн для сертифікації навчання – забезпечення прозорості та надійності валідації здобутих навичок і дипломів (IBM Blockchain, Learning Machine);
- Автоматизовані асистенти для аналізу успішності студентів (Google AI, Microsoft Azure AI) для відстеження академічних досягнень та надання індивідуальних рекомендацій щодо покращення знань.

Дуальна освіта, яка поєднує теоретичне навчання з практичною підготовкою на підприємствах, значною мірою виграє від впровадження цифрових технологій:

- Цифрові платформи для управління навчальними проектами (Trello, Asana, Monday.com) допомагають ефективно координувати практичну підготовку студентів;
- Симуляційні програми (Simformer, Hotel Management Simulation) дозволяють моделювати реальні бізнес-процеси та аналізувати різні сценарії розвитку подій у галузях туризму та готельно-ресторанного бізнесу;

- Онлайн-менторинг та інтеграція з бізнесом через платформи LinkedIn Learning, Coursera for Business, що дозволяє залучати до навчання провідних фахівців галузі та роботодавців.

Гейміфікація навчального процесу є важливим елементом залучення студентів до активного навчання та підвищення їхньої мотивації. Вона передбачає використання ігрових механік для навчання, що допомагає зробити освітній процес цікавим і динамічним.

Геймифікація, як елемент діджиталізації освітнього процесу може бути активно застосовано у дуальній освіті. Навчальні серіали та інтерактивні історії – це формат навчання, що включає послідовні завдання, інтегровані в сюжет, які студент повинен виконати, щоб просуватися далі. Такі підходи застосовуються в Duolingo Stories, Coursera Interactive Labs та EdApp. Система балів, бонусів і нагород – студенти отримують бали або рейтинги за виконання завдань, що стимулює їх до активнішої участі. Наприклад, платформи Classcraft, Kahoot та Quizizz дозволяють викладачам встановлювати індивідуальні й командні нагороди. Динамічні навчальні челенджі – конкурси, змагання або групові проєкти, що мотивують студентів на активну співпрацю та самостійне опрацювання матеріалу. Платформи Quizizz, Blooket та Gimkit дозволяють організовувати інтерактивні навчальні челенджі в реальному часі.

Гейміфікація навчального процесу призводить до збільшення рівня залученості студентів. Інтерактивний формат мотивує студентів брати активну участь у процесі навчання. Розвиток командної роботи із залученням виконання групових завдань стимулює взаємодію між студентами, що є важливим навиком для професійної діяльності. Швидке засвоєння матеріалу завдяки візуалізації, ігровим елементам і рівневому доступу інформація засвоюється ефективніше. Зменшення рівня стресу під час навчання із застосуванням елементів гри знижують напругу, роблять процес навчання цікавим та менш формальним.

Сучасні цифрові технології радикально змінюють підхід до організації освітнього процесу, підвищуючи його якість, ефективність та доступність. Інтеграція інструментів штучного інтелекту, LMS-систем, VR/AR технологій та гейміфікації дозволяє не тільки покращити залученість студентів, а й створити умови для якісної реалізації дуальної освіти. Впровадження таких технологій сприяє швидшій адаптації студентів до реальних умов ринку праці, підвищенню їхньої конкурентоспроможності та формуванню компетенцій, необхідних для роботи у сучасних бізнес-середовищах.

Таким чином, діджиталізація є не просто трендом, а стратегічною необхідністю для розвитку сучасної освіти, що дозволяє ефективно поєднувати теорію та практику в рамках дуальної освітньої моделі.

Список використаних джерел:

1. Шикіна О.В. Інструменти діджиталізації учбового процесу // Освіта та наука: трансформація, відповідальність, академічна свобода (березень 2021). – К., 2021. URL: https://conf.krok.edu.ua/ONTR/ESTR/paper/view/378.

2. Шикіна О., Кузнєцова О. (2024). Дуальна освіта як інструмент інтеграційного розвитку готельних мереж. Економіка та суспільство, (60). DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-27 URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3566/3498

3. Шикіна О. В., Гочаренко Я. Є., Козловський Р.С. Діджиталізація учбового процесу. *Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку* : матеріали ІІІ міжнар. наук.-метод. конф. (м. Одеса, 27-28 лютого 2020 р.). Одеса, 2020. С. 221–222.

Танасюк І. М.
Використання кейс-методу задля покращення підготовки магістрів за програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства» ……. **289**
Бедрадіна Г. К., Нездоймінов С. Г.
Комунікативна компетентність викладача ЗВО як об'єкт наукового дослідження ….. **291**
Давидченко І. Д.
Інноваційні моделі розвитку лінгвокультурологічної компетентності здобувачів вищої освіти …….. **293**
Деркач Ю. Б.
Загрози та можливості використання штучного інтелекту у закладах вищої освіти … **296**
Сичова К. В.
Компетентнісний підхід до підготовки майбутніх вчителів економіки ……. **297**
Штанько О. Д., Долбілов Д. М.
Застосування технічного експерименту під час підготовки інженерів програмного забезпечення ……... **300**
Дербак О. В., Чень Цюнцюн
Професійні цінності майбутнього вчителя …… **301**
Спахі О. В., Лятуринська О. В., Свєкатун В. М.
Методики та перспективи дистанційної освіти в дитячій хірургії ……. **303**
Твердохлєбова Н. Є.
Підготовка фахівців з охорони праці у сучасних умовах …….. **305**

СЕКЦІЯ 4. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ……. 307

Чаєнкова О. К.
Диджиталізація як модернізація вищої освіти у XXI столітті …… **308**
Ковальська Н. А.
Цифрова трансформація як запорука розвитку суспільства …… **310**
Бажан С. П., Федько С. О., Яценюк Л. В.
Діджиталізація як визначальний чинник розвитку освіти в сучасних умовах …….. **312**
Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В., Гайдай О. С.
Діджиліталізація навчання в умовах військових дій ……... **315**
Жердецька Л. В.
Фінансові ризики та виклики цифрової трансформації освіти …… **316**
Єсіна О. Г.
Діджиталізація навчальних процесів: виклики та можливості для учасників освітньої діяльності …….. **318**
Борисенко Д. В.
Віртуалізація навчального процесу: сучасні виклики та перспективи розвитку …….... **321**
Грималюк А. В., Сухова Т. Л.
Діджиталізація вищої освіти: сучасні переваги …… **323**
Patlatoi Oleksandr, Gaweł Aleksandra
Digital business simulation games as a teaching method of higher education in wartime … **326**
Шикіна О. В., Кузнєцова О. В.
Діджиталізація освітнього процесу в рамках дуальної освіти …… **329**
Iurchenko Maryna
Knowledge economy in Ukraine: problems and prospects …… **331**
Москалюк М. М., Лень А. В., Москалюк Н. В.
Діджиталізація освіти: сучасні виклики та перспективи для закладів вищої освіти … **334**